

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК X.

Ч. 65 (1118).

ВІСІОК, 5. ЧЕРВНЯ 1928.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 5th, 1928.

No. 65 (1118).

VOL. X.

ТОВ. КОЛІСНИК ДОМАГАЄТЬСЯ ДОПОМОГИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Буржуазна більшість міської ради відкинула внесок тов. Колісника й передала справу до комітету безробіття. — Комуністичний альянс протестує проти субсидій для авіаційного клубу, однак три альянсові члени з Н.П.П. голосують з буржуазними радними і субсидію ухвалено. — Тов. Колісник домагається, щоб мінімальна плата при всіх міських роботах вносила 50 центів на годину і щоб Вінніпегська електрична компанія звернула містові 115,000 доларів за напір вулиць коло трамвайних релсів.

На останній засіданні міської ради тов. В. Н. Колісник, комуністичний альянс, знову підняв голос в обороні безробітних. У своїй промові він вказав, що в теперішню пору, коли не повинно бути безробіття, велике число робітників ходить без праці такамо, як і зимою порою. З огляду на це він зробив внесок, щоб місто негайно дало допомогу безробітним і продовжало її, поки вони не дістануть праці. Буржуазний альянс Ліч зробив поправку до внеску, щоб справу передати комітету безробіття, і поправка перейшла. Під час обговорення цієї справи галерея була заповнена безробітними.

Протестує проти субсидій для авіаційного клубу.

Під час звіту голови фінансового комітету на денній порадок прийшла справа субсидій (грошової допомоги) для винницького летючого клубу в сумі 250 доларів. Тов. Колісник запротестував проти ухвалення грошей на такі цілі. Він заявив, що як міська рада відмовляється давати допомогу для безробітних, вона не повинна ухвалювати грошей для тих, що мають звідки влаштуватися поїзди аеропланам і приймати летунів зі Злучених Держав. Тов. Колісник заперечував до альянсу з Незалежної Партії Праці, щоб вони голосували проти ухвалення субсидій. В результаті цього всі вони, за винятком альянсу Фармера, голосували проти, і внесок провалився.

Альянс Шор перемовив Блумберга й Симпсона.

Вже по голосуванні над внеском на засіданні прийшов буржуазний альянс Шор і доводивши про вислід голосування, наново порушив справу субсидій. Шор є членом летючого клубу і став доказувати, що місто повинно ухвалити підмогу для тої організації. Він заперечував до альянсу, щоб ще раз взяли під голосування вже вирішену справу. Коли прийшло до голосування, ще два альянсові з Незалежної Партії Праці, Блумберг і Симпсон, голосували разом з буржуазними представниками і допомогою для летючого клубу ухвалено. Показалося, що деякі т. зв. робітничі альянси не живуть своїм власним розумом, але роблять так, як їм хотеться наказати робити.

Справа мінімальної плати для міських робітників.

Для одобрення міської ради проведено склянку плати для робітників, що працюють у контракторів при міських роботах. Мінімальна плата в ціній шкалі є 42½ центів на годину. Альянс Симпкін з Незалежної Партії Праці зробив поправку до внеску, щоб ця сума плати була обов'язочною також для робітників, що працюють безпосередньо для міста. Тов. Колісник зробив поправку до поправки, щоб мінімальна плата для робітників (як тих, що працюють у контракторів при міських роботах, так і тих, що працюють безпосередньо для міста) була 50 центів на годину. Поправку тов. Колісника підтримав альянс Дорвард з Незалежної Партії Праці. Під час голосування обидві поправки провалилися. За поправкою тов. Колісника голосували лише самі тов. Колісник і Дорвард, а за поправкою Симпкіна голосували всі альянсові з Незалежної Партії Праці й тов. Колісник.

Тов. Колісник домагається акції проти компанії.

Від 1911 року Вінніпегська електрична компанія винна містові Вінніпегу оціночно 115,000 доларів за напір вулиць коло трамвайних релсів. Минулого літа цю справу порушено в фінансовому комітеті і від тої компанії збуває сплатення з леглості ріжними викретами. Щоб така велика сума громадських грошей не пропадала в руках компанії, тов. Колісник зробив внесок, щоб міський адвокат негайно подав справу до суду. Над внеском вивязалася дискусія, під час якої тов. Колісник побачив, що його внесок не перейде, і він згодився, щоб дати компанії два тижні часу на залагодження справи. Коли по уплаті того часу компанія не вдоволилась домаганнями міста, міський адвокат має запитати компанію до суду.

У своїй промові до внеску тов. Колісник заявив, що коли звичайний чоловік не заплатить податку за три роки, то місто продає його реальність. А така велика корпорація, як Вінніпегська електрична компанія, довгі роки може бути винна містові понад 100 тисяч доларів — і нічого їй нічого не каже. Після закону не можна стягати судовою дорогою довіг, яким мине шість років. Тов. Колісник вважає, що компанія навмисне затягує зі сплатуванням грошей за напір вулиць, щоб з неї не можна було стягнути належності зперед шістьох років.

Коли пішло ці рядки, компанія отримала вже лист від міського адвоката, який дає їй два тижні часу на залагодження справи.

КОШТОМ СЕЛЯНИНА.

Польський уряд має намір підвищити платню державним урядникам, що буде коштувати державу 200 мільйонів злотих. Ці гроші польський уряд гадає пристарати підвищенням ґрунтового податку на 120 процент, поширенням маєткового податку і новим податком на доходи. Як сойм ухвалить загальному уряду, то хто платив ґрунтового податку 10 злотих, той буде платити 22 злотих. Маєтковий податок будуть платити не лише великі пані, але й селяни, котрі мають 5 або 6 морґів ґрунту. Окрім того будуть платити новий ґрунтового податок.

Робітники у Вінніпегу домагаються негайного звільнення Белі Куна

Старанням Канадської Робітничої Оборончої Ліги, на трох масових зібраннях ухвалено резолюцію протесту проти арештування угорського комуністичного провідника й робітничих та селянських провідників у Фінляндії. — Ліга закликає інші робітничі організації до протесту.

В минулу неділю, дня 3. червня, вінніпегські робітники прилучили свій голос до протесту міжнародного пролетаріату проти видання Белі Куна, арештованого в Австрії, угорському комуністичному провідникові, який вимагає його негайного звільнення й дозволень йому жити в Австрії як політичному втікачеві, були ухвалені на трох масових зібраннях: по полудні на пікніку українських робітничих організацій на фермі Р.З.Т. коло Вінніпегу і на Маркет Сквер, а ввечерю на концерт-святі в Українському Робітничому Домі. Всюди резолюції були проголошені Канадською Робітничою Оборончою Лігою і прийняті

одноголосно. На пікніку промовляв від імені Ліги тов. Робсон, а на концерт-святі тов. Колісник, комуністичний альянс. Промовці представили зібраним справу арештування Белі Куна й закликали робітників протестувати проти намірів буржуазії стратити комуністичного провідника, що був головою угорської радянської республіки.

Крім резолюції в справі Белі Куна, на всіх мітингах ухвалено також резолюцію протесту проти арештування робітничих і селянських провідників у Фінляндії. Резолюція домагається від фінляндського уряду, щоб він без ніяких застережень звільнив арештованих робітників і селян.

В КЕЛЬНІ ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ПРИЯТЕЛІВ РАД. СОЮЗА.

Були делегати з Англії, Франції, Бельгії, Німеччини, Швейцарії, Австрії й Чехословаччини. — Ухвалено резолюції про воєнну небезпеку, трейд-юніону єдність і фашизм.

БЕРЛІН, 29. травня. — В неділю рано відкрилася в Кельні повна конференція Приятелів Радянського Союзу. Вибрано президиум, до якого увійшли Лорд з британської Незалежної Партії Праці, Каннон від французьких трейд-юніїв і Зіверт з Німеччини.

На конференції було присутніх 28 делегатів, між ними представники з Великої Британії, Франції, Бельгії, Німеччини, Швейцарії, Австрії й Чехословаччини. Між ними є включені 13 соціал-демократів. Німецька влада відмовлялася дати візи для делегатів з Радянського Союзу.

Відповідь Чемберлейна на ноту Келого, сказав він, показала, що переговори переминою в інструмент проти Рад. Союзу. Каннон заявив, що становище Франції супроти Радянського Союзу радикально змінилось. Франція стає тедер провідником в антирадянським бльоку і її політикою є попертя соціалістів.

Бек заявив, що бойовий Інтернаціонал і трейд-юнійна солідарність є одинокими гарантіями миру. Італійський делегат Россі говорив про фашизм і сказав, що Італія є магазином пороху, що приведе до нових імперіалістичних воєн. Він закликав робітників підтримувати комітет проти фашизму.

СТРАЙК ОБНЯВ ЩЕ ОДИН ПОРТ.

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 30. травня. — Звідомлення з Баґія Блянка кажуть, що старання влади закінчили страйк, що вибух у полудневій порті, не принісуть ніякого результату. Помимо терору поліції, у пристані усталево пикетові лінії й демонстрації страйкерів продовжуються.

Власники кораблів і кучи уважають, що вони опинилися в тім самім положенні, що північні аргентинські порти були тиждень тому, і закликають владу, щоб заступалася найгостріші міри супроти страйкерів у Баґія Блянка.

ПОЛІЦІЯ В ПРАЗІ АРЕШТУВАЛА 50 РОБІТНИКІВ.

ПРАГА, 29. травня. — Поліція арештувала 50 робітників, включаючи комуністичного посла Грушку, на масовій демонстрації, влаштованій Комуністичною Партією для запротестування проти заборони робітничої спортової конвенції.

Комуністична Партія Чехословаччини влаштувала 16 таких масових демонстрацій.

МАКСИМ ГОРЬКІЙ ПОВЕРНУВ ДО РАД. СОЮЗА.

МОСКВА, 29. травня. — Максим Горький, славний російський письменник, повернувся в Італію до Радянського Союзу. На залізничім дворці в Москві виїхав йому на зустріч велика громада людей і це так зворушило письменника, що йому покотилися сльози і він не міг говорити. Він сказав, що нашіше те, що хотів би сказати.

СТРАЙКИ ПОШИРЮЮТЬСЯ НА ІНШІ МІСТА.

КАЛЬКУТА, Індія, 30. травня. — З поширенням текстільного і залізничого страйків влада тримає напоготові великі резерви поліції.

Більше як 4,000 текстільних робітників виїшли тут ввечера на страйк. Залізничі робітники вже є на страйку. Великі пикетові демонстрації відбуваються перед залізничими шапами в Лілоу.

Страйки поширюються на інші індійські міста.

БОМБЕЙ, Індія, 30. травня. — Текстільний страйк, що охопив більше як 150,000 робітників, триває далі й майже всі текстільні фабрики в місті стоять закриті.

Юнія текстільних робітників каже, що влада сконфіскувала велику суму грошей, вилану для страйкерів робітниками Радянського Союзу.

ПОЛОВИНА ДІТЕЙ ПРАЩОЄ У ФАБРИКАХ.

РІДІНГ, Пенсильванія. — Переведена статистика вказує, що в цім місті половина дітей між 14 і 16 роком життя працює у фабриках. Більшість з них працюють у ткальнях. Пересічний їх заробіток вносить \$8.50 на тиждень.

Управа міста Рідінг є в руках "соціалістів". Це місто є осідком Джеймса Морера, кандидата на віцепрезидента Злучених Держав з рамени соціалістичної партії.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ У БЕРЛІНІ.

У святкуванні четвертої річниці організації взяло участь 100,000 червоних фронтовиків зі всіх сторін Німеччини. — Більше як 700,000 робітників, робітниць і дітей виїшли на демонстрацію, що була одною з найбільших у Берліні.

БЕРЛІН, 29. травня. — Величезна сила бойової частини німецької робітничої класи була заманіфестована ввечера, коли 100,000 червоних фронтовиків взяли участь у великій демонстрації, влаштованій у четверту річницю заснування організації. Більше як 700,000 робітників, робітниць і дітей виїшли на демонстрацію, що була одною з найбільш ентузіастичних, яку Берлін колинебудь бачив.

Робітничий квартал був лісом червоних прапорів. Поверх 100,000 червоних фронтовиків зі всіх сторін Німеччини зібралися в трох збірних пунктах і злучилися у величезнім поході до Люстгартену.

Делегати від подібних робітничих організацій у Великій Британії, Франції, Чехословаччині, Австрії і Швейцарії прибули на велике робітниче свято, щоб заманіфестувати свою солідарність зі своїми німецькими товаришами.

Після того червоні фронтовики машерували у військовім поході, салютуючи своїм провідникам, що стояли на підніжжя Фрідріхштайн. Похід фронтовиків тривав від пів до пів до десяти години.

Німецькі фашисти, які при інших нагодах пробували нападати на демонстрації червоних фронтовиків, цим разом зовсім не показувалися.

ОЧІКУЮТЬ ЕВАКУАЦІЇ ПЕКИНУ ВІДСЬКАМИ ЧАН ЦО-ЛІНА.

В Пекіні проголошено воєнний стан і заведено гостру цензуру; армія Чан Цо-Ліна розбита і відступає.

ТОКІО, Японія, 2. червня. — Делепа за Пекіну каже сьогодні, що столиця північного Китаю очікує евакуації реакційного генерала Чан Цо-Ліна, що був близько два роки диктатором півночі. Чужоземні гарнізони й делегати пригрозюють на всяку евентуальність.

У Пекіні проголошено воєнний стан. Поліція й жандармерія патрулюють вулиці міста. Всі особи, що є на вулицях після заходу сонця, підлягають допитам.

Японське міністерство війни вважає, що Чан Цо-Лін, який свого часу хотів проголосити себе імператором Китаю і був перше найсильнішим реакційним генералом у Китаю, вневдовзі забереється до Мукдену (в Манчжурії). Влада, яку він на-

сильно захоплював у своїй кар'єрі від бандита до диктатора, висмоккається з його рук. Делепа кореспондента Асоційтед Прес в Пекіні каже, що там заведено гостру цензуру.

ПЕКИН, 2. червня. — Судячи наслідки відомості, що військовий Чан Цо-Ліна зістало розбите в Ліулюгоу, 35 миль на полудне від Пекіну. Поразка була результатом гострої боротьби між північною армією з військом провінції Шансі, що є в союзі з націоналістами.

Північне військо відступає на фронті між Ліулюгоу а Мачангом, 35 миль на полудне від Тяньцзю. Воно відступає також на захід від Пекіну до Ганькова, 20 миль від північної столиці на залізничній лінії до Кааджурі. Влада, яку він на-

МАЙНЕРСЬКА КОНВЕНЦІЯ УСУНУЛА ЗРАДНИЧИХ УРЯДНИКІВ.

ПІТСБҀРГ, 30-го травня. — Поверх 200 майнерських делегатів, що зібралися не спеціальної конвенції й репрезентують поверх 100 локалів майнерської юнії в 5. дистрикті, пероголосували усунути зрадничих урядників машини Луїса-Фаґана й перебрали майнерську юнію в свої руки.

Антін Майрч був вибраний головою а Там Маерскоф секретарем конвенції. Страйкуючі майнери з повіту Вестморленд, що недавно були організовані, засіли як братні делегати. Були також жінки майнерів, як братні делегатки від помісничих організацій.

Рядові делегати на конвенції один за другим наводили докази страйколомської діяльності Луїсових урядників і одноголосно проголосили їх місця опорожненими. Сиволовоє делегати, що були бойовими борцями в юнії поверх 30 років, напаятували Пета Фаґана, президента дистрикту, й Джана Л. Луїса за виключування їх, разом з тисячами інших, з майнерської юнії, щоб розбити організацію.

Ухвалено одногласно резолюцію зміни в страйковій і юній діяльності і закликають майнерів не признавати нелегалів виключувань прогресивних локалів і поодиноких членів. Далі резолюції домагаються відібраних президентів права назначувати урядників і закликають до боротьби за джексовільську скалю плати, за націоналізацію майнерської юнії, щоб розбити організацію.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти"!

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НЕВІЛЬНИЦТВО В ІНДІЇ.

Англійська трейд-юнінна делегація на чолі з А. А. Порселем, бувши головою Амстердамського Інтернаціоналу, відвідала Індію, величезну колонію англійського капіталу з тьма мільйонним населенням. Але не такий звіт з своєї поїздки в Індію привезла англійська трейд-юнінна делегація, як в 1925 році привезла вона з поїздки до Радянського Союзу.

Делегація привезла страшну картину нужди й виснаженості працюючого населення Індії. В індустриальних містах робітництво живе в страшній нужді: заробляючи по одному шилінгові денно (23 центи), воно ходить в лахміттях, живе в грязних помешканнях й стало голодне.

Ще гірше положення працюючих в іллі країни на "невільничих плантаціях". Чоловік, жінка й дитина працюючи цілий день на чайних плантаціях заробляють в трох за день 30 центів — по десять центів за день кожна особа.

Індійські трейд-юніні нараховують 200,000 членів тоді, як робітництва, яке можна організувати в Індію, нараховується коло 25 мільйонів душ.

Делегація заявляє, що Індія зараз стоїть на шляху великого індустриального розвитку й коли вона сягне вершка, то робітництво Великої Британії, Європи й американського континенту відчує болючий удар, бо дешева праця індуського робітника забере у него заробіток.

Який же лід пропонує Порсел і його товариші проти цієї індуської небезпеки, що грозить англійському, європейському й американському робітництву? Пропонує організувати працюючих Індії в трейд-юніні й залучити ці трейд-юніні з трейд-юнінями Великої Британії.

Ідея добра, що й казати, тільки не Порселем про неї говорити й переводити її в життя. Уже одно те, що Порсел пропонує організувати трейд-юніні Індії не для того, щоб полішити невільничі положення самого індуського робітництва, але щоб запобігти ударові по європейському та американському робітництву — говорити нам, як англійським реакційним трейд-юнінним лідерам бодить серце за індуським робітництвом. Дуже — організувати в Індії трейд-юніні лише для того, щоб залучити їх з англійськими трейд-юнінями під проводом реакційних лідерів є ніщо інше, як страх перед тим, що організовані самостійно трейд-юніні Індії можуть повести боротьбу не тільки проти "фізичку своїх чужих капіталістів, але й можуть повести боротьбу за повну незалежність Індії від британського імперіалізму. Цього кривд лякаються трейд-юнінні лідери Індії. Їхня поїздка до Індії була не для студювання економічного стану робітництва, але для вивідної служби англійського капіталу. Порсел і братія хотіли знати, як за сильний рух серед працюючих мас Індії проти виснаженості англійського капіталу і за незалежність Індії. Комуністичний рух, як також рух за незалежністю Індії лівого крила націоналістичних організацій — ось що непокоїть англійських трейд-юнінних лідерів, багато з яких мають свої шери в капіталістичних підприємствах.

Говорячи про страшну нужду індуського робітництва, про "невільничі плантації", Порсел нічого нового світові не сказав. А от організування реакціонерами індуського трейд-юніні й привязання ними ще міцніше Індію до англійського імперіалізму — це дещо нове. Воно свідчить, що Порсели й Ситрини віддають англійським капіталістам не тільки англійське робітництво, але хочуть забезпечити за ним визиск і індуського робітництва.

ПРИЗНАЛИСЯ, ЩО БРЕШУТЬ.

Нема, здається, на земній кулі, газети, що послуговувалася б такими брудними лайками в "підземці" із своїми протівниками, як "Канадійський Українець", хоч він називає себе — "передовий український католицький тижневик в Канаді, посвячений інтересам працюючих людей".

Як він тим інтересам служить, про це відомо всім тим, людям, що хоч трохи дещо розбираються і про них ми розводиться тут не будемо, а скажемо лише про одно "спростовання", яке появилася в "Канадійському Українцеві" ч. 22, з 30-го травня ц. р.

Від довгих років провадиться завзята релігійна боротьба між греко-католиками й греко-православними за те, хто з них має репрезентувати перед богом канадійських Українців. Боротьба ця провадилася в зовсім не побожний спосіб. Взаїмні лайки, взаїмні очернювання, за які вони, не чекаючи суду господнього, ходили перед суд цивільний, були засобами боротьби цих претендентів на проповідувачів слова божого на землі.

З центру, від голови, ця сварка ширилася між парохіями, ширилася по цілій Канаді. Ми не раз вказували на те, яких способів боротьби вживають ті, що претендують на проповідувачів слова божого, а потім лишили їх варитися у власній сварці, полишаючи судити про них самим людям своїм, як то кажуть, хлопським розумом.

Полішаючи на боці "дипломатичні відносини" між греко-католицькою а греко-православною верхівками, ми на цьому місці вказемо лише на те, до чого признався "Кан. Українець" з 30. травня, не входячи в саму суть, чи признався він ширю, сумлінно, чи під страхом карі божої, чи під страхом карі земних законів. Нас цікавить лише те, до чого він публично признався.

Признався він, що все, що він до цього часу писав про греко-православну церкву, було не правдиве. Або ось його власні слова: "Те, що ми писали кілька літ тому, і що ми писали

в цій статті, є неправдиве". Так, так, всі ті "славословія", що й до тепер випускав "Кан. Українець" на греко-православну церкву, на Свистуна, Теодоровича, Савчука — все це було неправдиве.

"Що ми писали, була неправда і причини не були правдиві... Наші предсказання були ложні і не сталося так, як ми предсказували". Наші твердження, що протестанські церкви фінансово піддержують Українську Греко-Православну Церкву в Канаді, є ложні і безпідставні!" — так бе себе по пиці прилюдно орган греко-католиків в Канаді, "Канадійський Українець", одночасно заявляючи, що ті люди, яких він до тепер називав ріжними епітетами, є люде "чесні і пошани гідні".

Ми зараз не входимо в те, коли брехав "Кан. Українець": чи тоді, коли він лаяв греко-православних лідерів, чи тепер, коли він каже, що вони люди "чесні і пошани гідні". Для нас важним є те, що "Кан. Українець" бреше й прилюдно це заявляє. Коли-ж він признається, що брехав про греко-православних лідерів і їхню церкву, то тим самим він підписався, що брехав він про всіх, хто йому не любий, кого він старався поборувати на своїх спалатках. Значить брехав він, коли випускав ріжні лайки на робітничо-фармерські організації; брехав він, коли випускав ріжні теревені на Радянський Союз; на його уряд; брехав він, коли писав про робітничо-фармерський центральний Комітет Допомоги Жертвам Повені на Західній Україні. Брехав, бо брехун є брехуном. І коли нині греко-католицький брехун підписується обома руками публично під своєю брехнею, признаючись, що бреше він вже не від тепер, але від кількох літ — то йому й книги в руки.

СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИ ОБОРОНЯЮТЬ КОНТРЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

Викриті контрреволюційної змови в Донбасі, в якому були задіяні і чужоземні інженери й техніки, викликали велику сенсацію й зацікавлення в усіх країнах світа. Тільки те зацікавлення було неоднакове в усіх людей. Буржуазія та її оборонці, соціал-демократи, розплакались з жалем, що зловлено на гарячому вилку їх контрреволюційних агентів. Робітники ж в Радянському Союзі, так і по цілому світі раділи, що викрито саботажників, які вилку вилку індустрію й їх за це належно покарається.

Як уже добре відомо, капіталістичні держави вживали за минулих пару років найвідчайдушніших способів, щоб спровокувати Радянський Союз вилку війну. Вони робили рейди на радянські консуляції, убивали радянських дипломатичних представників, і що вони це робили? Але працюючи Рад. Союз гаряче розуміють чортівську політику капіталістів і не дають себе зловити. Буржуазні держави не можуть отверто виступити війною проти робітничо-селянської влади, бо бояться робітників у своїх власних країнах, до того ще й поневолени колоніальні народи не дають їм спокую, а між поодинокими буржуазними державами нема односторонності. Вони ведуть між собою скритую боротьбу за ринки та джерела сировини.

Але соціалістичну державу вони силують не навидати, хоч торгують з нею (бо мусять), тому вони пустилися на иший спосіб, вони стараються підірвати господарство Рад. Союзу, яке є основою кожного народу. Донбас є для Рад. Союзу тим, чим є Рурська долина для Німеччини. Індустриалізація країни без донецького вугілля, неможлива. Хоч починається вживати чим день більше електричної енергії в продукції й тепер будеться на Дніпрельстані найбільшу гідро-електричну станцію в Європі, то вугілля поки що дає переважуючу частину порухаючої сили в заводах. Отже капіталісти підкупили деяких інженерів і техніків, щоб вилку ту галузь індустрії, яка має найголовніше значіння в господарстві, від якої залежать всі інші галузі продукції.

Капіталісти також дуже добре знають, що індустриалізація Рад. Союзу, поліпшення матеріального становища працюючих в робітничо-селянській державі, семидиодний день праці та інші користи для трудящих, які випливають з соціалістичного способу господарювання, є для інженерів багато більше небезпечні ніж ота пропаганда, яку будують більшовики вели в капіталістичних країнах. Паня знають, що коли, з розвитком індустрії життєві умовини трудящих в Рад. Союзі будуть кращими, то робітники в інших країнах схочуть завести і в себе такий соціалістичний лад. Тому то капіталісти вступили на ґрунт економічної війни проти С.Р. С.Р.

Ще одно дуже важне. Коли-б капіталісти вважали за відповідне виповісти Рад. Союзів війну, то в такому випадку сенсація й зацікавлення в усіх країнах світа, тільки те зацікавлення було неоднакове в усіх людей. Буржуазія та її оборонці, соціал-демократи, розплакались з жалем, що зловлено на гарячому вилку їх контрреволюційних агентів. Робітники ж в Радянському Союзі, так і по цілому світі раділи, що викрито саботажників, які вилку вилку індустрію й їх за це належно покарається.

Після викриття змови найбільш зацікавлена була Німеччина тому, що в числі змовників було кілька німецьких інженерів, це раз; по друге, вона мусяла бути заінтересована в змові. Цікаво, як поставилася до арештування радянськкх зломників німецька буржуазія і соціал-демократична преса. Вона почала кричати на всі заставки, що німецькі інженери зовсім невинні. Вона стала заперекувати провину арештованих зломників і цим відразу зрадила себе. Бо як же можна твердити, що вони невинні, коли це суду над ними не було, навіть еміграція не провела це суд.

Що буржуазна німецька преса виступила в обороні змовників, це не дивниця, але-ж "Форверте" ("Вперед"), центральний орган соціал-демократів, перетягнув найправіших фашистів, доказуючи невинність змовників. З того не тяжко пізнати, що соціал-демократи вповні одобрюють контрреволюційну роботу. Вони, виявили це раз свою невинність до однієї в світі соціалістичної держави, заразом і свою підлу опортуністичну душу. "Форверте" закидає радянському урядові, що він не подав в подробицях реальних доказів щодо провини арештованих. "Форверте", між иншим, ставить таке цікаве питання: "Хто схоче вклатити капітали в Росії після цього?"

От бачите! Соціал-демократи хочуть застрашити цим радянський уряд, щоб він здержався від покарання змовників. Як каже народна поговорка: наші губи зрадують наші почування, коли ми глибоко зворушені чимнебудь. Таке саме є соціал-демократи. Арештування контрреволюціонерів так зворушило їх, що вони заговорили з самої глибини соціал-демократичного серця.

Ті соціал-демократи добре знають, що соціалістичне будівництво в Рад. Союзі означає їх загибів. Вони також знають, що коли німецькі працюючі сідуть під за прикладом робітників і селян в С.Р.С.Р., то вони перше мусять обезбрити оборонці капіталу, якими є соціал-демократи, а опісля братись до капіталістів. Д. Б.

ТОВАРИШІ! Місяць травень скінчився. Тому ми просимо Вас постаратися звернути до адміністрації наших видавничів всі листи з Вашими придбаннями.

ОЛЕКСАНДЕР ДМИТРОВИЧ ЦЮРУПА.

Вночі з 7-го на 8-го травня ц. р. помер в Москві заступник голови Раді Народніх Комісарів Радянського Союзу Олександр Дмитрович Цюрупа.

Відійшов з лав старих більшовиків ще один невтомний революціонер, видатний діяч, керівник господарського життя радянської країни, що ціле своє життя присвятив інтересам робітничої класи.

Ось як описує Центральний Комітет Всесоюзної Компарті заслуги Цюрупи перед працюючими:

"Вступивши до лав нашої партії з часів її заснування, тов. Цюрупа пройшов тяжку школу підпілля й не раз зазнав репресій царату за революційну роботу.

"Після жовтня партія висунула тов. Цюрупу на найвідповідальнішу роботу в справі керівництва харчовою справою. У найтяжчих умовах громадянської війни, господарчої розруки й голоду тов. Цюрупа виявив себе за найбільшого організатора й керівника в справі постачання харчів Червоної армії й пролетарського центрам. Заслуга його перед партією і робітничою класою в цей найтяжчий для революції період є величезна.

"Коли настала нова смуга будівництва після закінчення громадянської війни, партія ставила тов. Цюрупу на найвідповідальнішу господарчі й політичні пости. Видатні здібності тов. Цюрупи, яко партійця й державного робітника, його енергія, настривність і твердість дають йому змогу на посту заступника голови Раді Народніх Комісарів виконувати найважливіші господарчі завдання.

"В особі тов. О. Цюрупи партія губить одного з найдовідченіших керівників справи соціалістичного будівництва. Втрачує особливо відчувається тепер, коли всі сили партії зосереджено на здійсненні індустриалізації й культурного піднесення Радянського Союзу".

ЕЛЕКТРИЧНЕ СЕРЦЕ УКРАЇНИ.

Недалеко від міста Запоріжжя, коло Кічкасу, на р. Дніпрі тепер провадиться величезні роботи по збудуванню найбільшою на цілу Європу електричної станції — Дніпрельстану. Береги старого Дніпра Славети завоюють у бетон і залізо, саме річище перетянуть великою греблею, що підвищить рівень води в Дніпрі майже на 40 метрів, і таким чином затопить славетні Дніпрові пороги. Тоді Дніпро стане судноплавний всуціль, і пароплави зможуть ходити без перешкод з самого верхов'я до Чорного моря. На правому березі річки буде збудована сама електро-станція. Сорак металевих заставок на греблі регулюватимуть рух Дніпрові води, яка рухатиме тринадцять величезних турбин-двигунів, по 50 тисяч кінських сил; загалом електростанція дасть 650 тисяч кінських сил, що замінить роботу десяти мільйонів осіб.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Перші силові установи пожиттєвості в 300 тисяч кінських сил, на Дніпрельстані будуть поставлені на грудень 1931 року. Звідси електроенергія друтом піде в усі сторони — до станків, копапель, домених печей і на хліборобські поля.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Перші силові установи пожиттєвості в 300 тисяч кінських сил, на Дніпрельстані будуть поставлені на грудень 1931 року. Звідси електроенергія друтом піде в усі сторони — до станків, копапель, домених печей і на хліборобські поля.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

НА ЗАКІНЧЕННЯ ТЕАТРАЛЬНОГО СЕЗОНУ В ВІННІПЕГУ.

Театральний сезон в Українському Робітничому Домі у Вінніпегу закінчився. Як кожного, так і цього року, була це не легка справа. Кожної суботи представлення і кожної неділі концерт на протязі майже сімох місяців — все це вимагало не лише багато енергії, але й розуміння справи та посвяти з боку наших членів.

Коли візьмемо загалом, то всі наші товаришки й товариші, так старші, як і молодші, коли до них зверталася організація допомогти в підприємствах — не відмовлялися від цього й виконували все, що було в їхній силі. Знали вони, що найменша їхня праця потрібна для добра організації і що її треба виконати.

На цьому місці заряд відділу ТУРФДім у Вінніпегу, почувається до приємного обов'язку зложити в імени нашої організації найщирішу товариську подяку всім тим товаришам і товаришкам, які працювали в минулому сезоні на сцені Укр. Роб. Дому. Дякуємо впершу чергу всім співачкам і співакам, аматоркам і аматорам, членикам всіх мандолинових оркестр, теж диригентам і режисерам, дутій оркестри відділу Р. З.Т., танцюристам, танцюристкам і їхнім інструкторам, а також концертному комітету, що своєю працею чимало причинявся до добрих програм. Дякуємо теж тим товаришкам і товаришам, які одною чи иншою роботою причинялися до технічного переведення наших підприємств, будучи або сценарістами, або розпорядчицями в салі чи при двірках. Вікніці, шира товариська подяка всім робітникам і робітницям, які відвідували всі наші підприємства кожної суботи і неділі.

Ми переконані, що з новим осіннім сезоном, всі ті товаришки і товариші, які так щиро працювали в минулому сезоні, працюватимуть не лише самі далі, але й постаряться приділати до цієї роботи й тих, які дотепер помімо своїх здібностей, не брали участі на нашій сцені.

Заряд відділу ТУРФДім.

РАХУНОК ПІДПИСМЦЯ.

Робітник Петро прийшов до майстра просити підвизки.

— Пане майстре, сподіваюсь, що я заслужу й прошу вас, щоб ви мені збільшили платню в цьому році.

— Справді так багато працюєте, Петре?

— Працюю, скільки можу, пане майстре...

— Ну, побачимо. Як то було в минулому році? 366 днів в році. Так?

— Так, пане.

— Ну а спите 8 годин денно?

— Так, пане.

— Отже одну третину року, майже 122 днів, спите, остається 244 дні.

— Так, пане.

— 8 годин на день маєте вільного, так? То є ще 122 дні, остається 122 дні. В неділю не працюєте — отже відпадає 52 днів. Остається вам отже 70 днів.

— Так, пане.

— В суботу працюєте тільки пів дня, то є 26 днів, отже залишається вам 44 дні. 14 днів ви хворіли, так?

— Так, пане.

— То остається 30 днів. Потім в році було 9 свят — отже остається 21 день.

— Так, пане.

— 5 днів ви мали відпустку, остається отже 16 днів. Дальше, щодень маєте 1 годину вільного на обід, а то є на рік 15 днів. Остається вам ще 1 день, а то був день 1. травня.

— Так.

— То маєте ще шість, Петре, що минулий рік був переступний. Інакше бракував би вам ще 1 день.

— То дякую вам пане майстер.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

Величезне спорудження Дніпрельстану розраховано на декільки років. Бо це буде не тільки електростанція, а сюди входить побудова цілої низки нових заводів, спорудження портів по Дніпру, через які піде за кордон наша руда, хліб і инший товар.

НОВІ ЗАВДАННЯ БРИТІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ.

Два роки тому під час травневих днів, почався один з найбільших класових боїв нашого часу — загальний страйк британських робітників, оголошений з метою підтримати гірників, на яких пав льок півд-приемців. Цей величезний страйк, що почався в обстановці небувалого захоплення робітників і який вони проводили з нечуваною єдністю, проте незабаром зірвано зрадою провідників-реформістів, які налякалися його розмаху і почули, що в своїй подальшій розв'язці він може привести до соціального перевороту. Покинута іншими загонами пролетарської армії, героїчній британській гірничій це довго не залишалося пою бою, але, не зважаючи на братню допомогу робітників Радянського Союзу, вони поволі занепадали на силі й після семимісячної боротьби, змушені були здатися на ласку буржуазії.

Почався довгий період реакції. Буржуазія вирішила використати свою перемогу повнотою і перейшла в наступ усім фронтом. Згідно з законом, що його затвердив консервативний парламент, встановлено було для гірників 8-годинний робочий день. Другим законом, що має ще важливіше значення, забороняється під загрозою кари різні страйки, співчуття або агітація за них, а також всякі спроби впливати на страйколомів. Разом з тим дуже обмежується права робітничих організацій, що до збирання фондів на політичні цілі. Цим законом завдано тяжкого удару волі коаліції, (тобто праву утворювати організації), за яку англійські робітники боролися протягом цілого 19-го століття.

На робітничу класу натискали в усіх напрямках. Низкою адміністративних заходів обмежено чинність ухвал про допомогу безробітним, які існували раніше і в такий спосіб десятки тисяч робітників перетворилися на справжніх паверів. В усіх галузях промисловості підприємці нашіли здійснювати заходи до зменшення заробітної плати та погіршення умов праці й часто не зустрічали енергійного опору від реформістських трейд-юнів, деморалізованих зривом загального страйку та поразкою гірників.

В деяких промислових районах підприємці сильно підтримували утворення так званих "неполітичних трейд-юнів", іншими словами — організацій страйколомів, що підтримували роботу старих робітничих організацій і послаблювали опір їх наступній капіталу.

Зрадницька роля реформістських провідників правих і тих, хто раніше мав славу "лівих" — не скінчилася зривом генерального страйку та зрадою страйку гірників. Мало того, що вони капітулювали перед натиском буржуазії й обмежували лише словесними протестами проти спроб поводити старі пролетарські організації шляхом утворення нових "неполітичних" епілок — вони на Единбургському конгресі трейд-юнів провели цілу низку постанов, які довершили їхню зрадницьку роботу і почали спільно добу отвертого співробітництва з буржуазією. Там ухвалено:

- 1) Відмовитися від активних виступів проти вищезгаданого реакційного закону про трейд-юнів;
- 2) Ліквідувати англо-радянський комітет;
- 3) Оголосити війну лівою крилу робітничого руху, що ним керують комуністи й провідники трейд-юнійної "меншости".

Такі самі постанови ухвалила Партія Праці на Блекпульському з'їзді. Вони розраховані на те, що після парламентських виборів можливим стане "робітничо-ліберальний блок", що провадитиме ліберально-імперіалістичну політику за підтримкою МакДоналдів та Томасів.

Відмова від позиції класової боротьби призвела правих лідерів до політики отвертого співробітництва з заклятими ворогами робітничої класи. Це найповніше виявилось в обговоренні й виробленні плану "промислового миру". Цим разом з ідеєю класового миру виступили один з найбільших капіталістів Англії, король хемічної промисловості сер Лорд Мунд і провідник Генеральної Ради з радістю відгукнувся на його заклик. Час від часу вони збираються разом з агентами Мунда і під диктатуру останніх пишуть резолюції про шкідливість страйків і т. ін., в такий спосіб продовжуючи свою роботу, деморалізуючи робітничу класу.

Проте, ця справа не йде так гладко, як цього бажалося б правим генералістам. Події останнього часу виразно свідчать, що британський пролетаріат уже значно відужав після поразок 1926 р. і починає чимдалі енергійніше виступати проти натиску буржуазії та проти зрадницької політики старих провідників. Про це свідчать різні стихійні виступи на місцях, наприклад, страйки проти спроб накинати робітникам "неполітичні" спілки, а також з приводу зменшення заробітної плати й т. ін., при

чому дуже часто ці виступи організовується поза і проти волі старих провідників трейд-юній.

Особливо напружений стан утворився в центрах вугільної й текстильної промисловості. Дуже велике враження на всю Англійю справили новий (вірніше поновлений) спосіб боротьби, що його минулого року застосували гірники, а саме — їх "похід на Лондон". Цей похід, в якому брали участь тисячі засмаглих вуглекопів під проводом лідерів "меншости" й комуністів, дуже сквилював буржуазію, який знову почала вивчатися червона примара революції. Разом з тим цей похід продемонстрував перед усею робітничою класою Великобританії бойовий дух і зріст єдності робітників підземелля.

Ланкашайрські текстильники також виявили свою бойову готовість перед натиском буржуазії й одностайно відбили всі спроби підприємців зменшити заробітну плату і збільшити робочий день. Тут навіть робітничі мас досягали такої сили й напруження, що навіть праві діячі трейд-юній не зважилися виступити з закликом до компромісу, а більшість підприємців, зустрівши такий упертій опір текстильників цього району, змушені були зняти свої пропозиції. У деяких випадках робітники досягли перемоги одностайно улаштуваннями страйками, що їх не пощастило зірвати підприємцям за допомогою привезених здалеку страйколомів.

Процес полівилення робітників очевидний і багато є ознак, що цей процес дедалі поглиблюється серед пролетарських мас і розвивається з чим далі більшою силою. Розкол між реформістською бюрократією трейд-юній і Партією Праці та робітничими масами чим далі поглиблюється, а провал колишніх "лівих" провідників не лише не знесилив дійсного лівого руху, а й сприяв очищенню та зміцненню його.

Для організованого робітничого руху Великобританії тепер особливо характерні два моменти: занепад і розклад проміжних угруповань, як от відомої "Незалежної Партії Праці" й одночасне змінення лівого крила, цебто трейд-юнійної меншости та комуністичної партії.

Лідери "Незалежної Партії Праці" самі визнають банкрутство своєї організації й про це чимало говорено на останньому з'їзді цієї партії, де між іншим наводили цифри, які свідчать, що "незалежні" минулого року втратили понад 200 місцевих організацій, цебто більше як одну п'яту частину всієї партії. Це свідчить, що робітники перестають вірити цим політичним крутям, що за своїми намірами до лівими фразами ховають дуже праві діла

й своїми одвічними компромісами торують шлях для отвертих зрадників.

Що до комуністичної партії, то її вплив за останні два роки дуже змінився. Хоч буржуазія й уряд і жорстоко переслідують цю партію, хоч бюрократи з трейд-юній і Партія Праці гноблять її, британська компартія не здає своїх позицій, здобутих під час загального страйку й страйку гірників і успішно поширює свій вплив на широкі шари робітничої класи. Вона ще не така дуже, щоб повалити стару зрадницьку "робітничу" бюрократію й стати на чолі загально-національного робітничого руху. Але зріст її сили й впливу вже досить великий, щоб спонукати праве крило скерувати про-

ти компартії найдулчий вогонь у боротьбі за провід робітничим рухом.

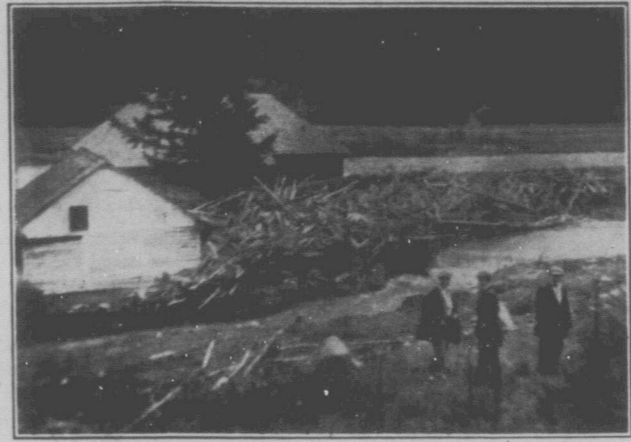
Після постанови останнього пленуму Комінтерну, ця боротьба починає нову стадію і ми певні, що наша британська партія Англії в цій боротьбі ще поширить свій вплив й зміцнить свої позиції.

Важкі завдання перед робітничою класою Англії. Але ми певні, що ці завдання будуть розв'язані, що недалеко вже той день, коли британський пролетаріат, скориставшись з нагоди попередніх боїв і очистивши свої лави від явних льоків буржуазії та від хистких елементів з-поміж себе, перейде в рішучий наступ проти свого класового ворога — буржуазії.

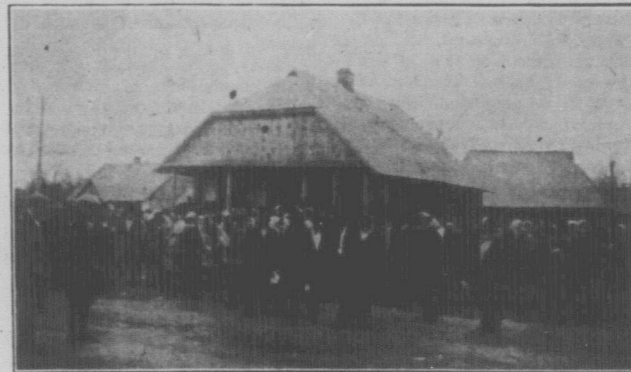
Дж. Паул.

ТАМ, ДЕ БУШУВАЛА ПОВІНЬ.

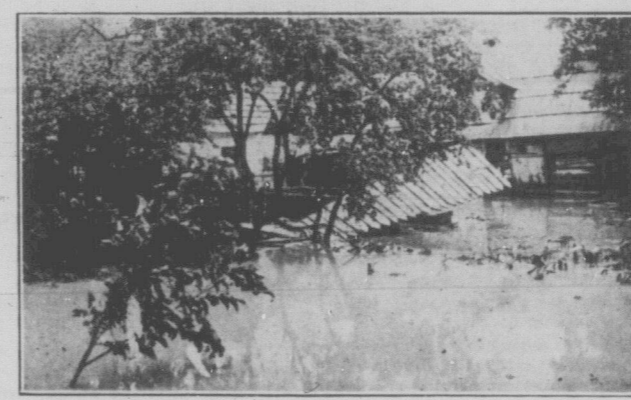
Нині подаємо далі тег образків, які показують нам страшний наслідок повені в С.х. Галичині, що сталася в наслідок зливи й бурі при кінці серпня й на початку вересня минулого року. Ці образки надіслав тов. І. Навізівський.

Вилли ріки Лимниці наміс спустошення в селі Підлошні, громада Перегіньсько.

Бідні селяни села Перегіньська, повіт Долина, сходяться перед будинок громадського уряду, для отримання допомоги. (Фотографія т. І. Навізівського.)

На передмістті Косова після повені. Вода залляла обійстя.

МОГИЛА ДЖІНГІС-ХАНА.

Один з найбільших завойовників світової історії, монгольський князь Джингіс-хан, покровив перед семи століттями майже весь відомий тоді світ і вдерся аж до середньої Європи. По рвавалі його велитенської імперії, віддалили й не проглядні орди Монголів на зад в невідомі нетри середньої Азії. Від десятиків літ шукають історики й археологи Європи за могилою великого світопемреможця. Про цю могилу було відоме тільки те, що вона лягла в пустинній полісі середньої Азії, але точно означене місце так і осталося тайною лямів і тибетських черців.

Відомий російський дослідник старовини проф. Козлов понав тепер мабути на слід джінгісханової могили. Від 1883 р. просліджував проф. Козлов середню Азію з одною-двома думкою — попати на слід могили Джингіс-хана. Він вивчив мову всіх азійських племен, познайомився з безліччю азійських князів та духовників. І хоч трудно було від них видобути хоч би тін правди, все-ж таки вдалось Козлову ствердити, що могила Джингіс-хана лежить в пустині Гобі. В відомостях китайських істориків було сказано, що Джингіс-хан помер в 1227 р. в своїй тогочасній столиці Кара-Кото, та що ближче означене місце його спочинку затанено з державно-політичних причин.

Проф. Козлов добився одначе до провіції Ордос, де найшов румовища мертвого міста Кара-Кото, в якому вдалось йому теж знайти могилу Джингіс-хана.

Дякуючи князеві Алахан-хінові, що вважає себе прямим нащадком великого завойовника, допущено йому до таємничої гробниці. До товариства дослідників додано сімох тибетанських лямів (духовників), яким згідно з обов'язком мовчанки, заборонено говорити з Козловом. Лями завели Козлова перед стрімкий склон велитенської скелі, крізь отвір якої дівастася до внутрішньої печери-гробниці. Крізь лямів більше і менших, але безнадійно полуптанних коридорів, дівастася він до простої, склепленої сали, яка в дійсності була шоймо передісничком властивої гробниці. В ньому побачив російський дослідник стилізовані зображення льва, тигра й коня, яких завданням було охоронити спокій великого покійника.

З передіснички перейшов дослідник до властивої гробниці. В ній побачив він скрофат, в формі великої чотирогранної будівлі з імпрегнованого дерева. Вся будівля була украшена різьбами й мальованими в старо-татарському стилі. Сама будівля в формі корони, яку носили вожди монголь-

ських племен, вмішала в собі срібну домовину, окутану шовкським прарором. Сама домовина спочивала на 78 коронах князів, яких протягом свого життя, покоровив Джингіс-хан. Довкола домовини стояло сім вічних лямпад: а понад ними висів велитенський дзвін в який вдарили лями семикратно що сім годін.

В глибині саркофагу стояла скриня з зброею Джингіс-хана, поміж якою був дорогоцінний, викадуваний рубінами й смарагдами, меч. На другому боці стояв престіл Джингіс-хана з масивної, обильно-орнаментованої слонової кости. Крім цього було там пограду Джингіс-хана та його музичні інструменти.

На одному з столів лежала груба книга в китайській і татарській мовах. Є це історія побовів Джингіс-хана, ним самим диктована. Так на окладах, як і на поодиноких картках цієї книги збережені підписи й печатки самого Джингіс-хана.

В гробниці найшлася теж пергаментова біблія в дорогоцінній оправі, яку в 13. віці списав якийсь англійський чернець.

Лями вірять, що кожного року, в день уродін Джингіс-хана, вляється його дух, гасить всі сім вічних лямів і веде найстаршого з лямів до стола в глибині гробниці, при якому зраджує йому таємниці майбутнього на протг найблизчого року. Поруч гробниці Джингіс-хана знаходиться й гробниці його останньої жінки Долями з написом: "Тут спочиває королева Доляма, що просила великого хана, не доводо перед його смертю, звільнити її від дочасного життя, щоб вона могла приготувати йому місце в позаомгильному світі. Хан звільнив її душою, вдаряючи своїм кіндалом в її груди і так вмерла вона в його обіймах, сім днів перед його смертю".

ПЕРЕДТРАВНЕВИЙ ТЕРОР.

Для очищення терену перед святом першого травня в цілому Львові відбулися масові ревізії та арештування. Всіх, по переслуханні на поліції відправлено в поліційних кібтках до судової в'язниці. В часі транспортування арештовані на знак протесту співали революційні пісні та підносили оклнки проти уряду й поліційного режиму. Арештовано між іншим кілька членів редакції "Сельробу" "Світла" та інших робітничих органів. Про такі самі арештування доносять з провінції. Таким чином поліція бажала, по її думці, усунути неспокийні елементи, щоби свято першого травня мало наскрізь пелітеский характер.

Конрад Берковіч.

ЩАСТЯ

(Продовження.)

Карлос відповів: "До Родрігесових кишень гроші самі йдуть, а в мене кишень діраві. Іду я на базар і раптом спиняюсь, повертаю в джунглі, щоб подивитися, як граються малі й як кохаються птахи. Замісь довити та продавати їх, я ними мндуюсь. Ще багато де-чого іншого я роблю, але мені соромно признаватися. І мої срібні песо весело і вільно літають по деревах на своїх зеленех крилах, дарма, що на них я міг-би накупити перлів у Китайців і ріжних дріб'язків у індуських торговців у Бальбоа".

"Чи ви кажете, що кохаєте мене!" — сердито промовила Пакіта. Вона гнівалася, що чоловік, якого вона кохає, за-для неї не зробився ані трохи практичним.

"Невже ви співаєте думаете годувати дітей своїх? Або може з казок своїх ви наробиєте цегли, щоб збудувати хату?" — крикнула вона йому з докором і втіла.

Карлос дивився їй у слід. Ніколи він ще не бачив її та-

кою гарною. Рухи її були такі граціозні. Його дуже збентежило те, що вона розсердилася, бо він-же так кохав її. Цієї ночі він, не лагаючи спати, забрався так далеко до джунглі, як ніколи ще не заходив. Йому хотілося побути на самоті. Далеко від усіх. Він не спав. Він не мріяв. Мов закамінілий, лежав він обличчям до землі.

Коли зайнявся синяво-червоний ранок, він звів очі. Перед ним низько, на галузі дикої банана сонно гоїдався великий птах завбільшки за курку. Криваво-червоного кольору, з чорним дзьобом і синими ногами, такого він за все життя своєю не бачив. Ураз він згадав оповідання про червоного макао; цей птах був такий різкий, що Карлос думав, що він живе лише в легендах. Криваво-червоний макао, що водиться тільки в дуже гарячих краях, там, де промінні сонця палають, мов полум'я.

Він простяг руку і схопив за ногу птаха, який не встиг і розправити крил. Він ледви вдержався. Було дуже холодно і кров у нього загусла. Птах

слабо намагався клонити його в руку, але Карлос ніжно стиснув його за голову і птах не пручався, коли він йому начепив на ногу мотузка.

Там, у тому червоному птахові були й хата, і ліжка, і гребінець, і свідчало, і шаль і гроші на шлюб, і все, чого так хотіла Пакіта. Він побіг просто на базар, не заходячи навіть до дому. Ще не встиг він дійти до майдану, як усі вже знали, що Карлос Венасек спіймав криваво-червоного макао. Всі покинули свої крамниці, навіть Сирійці й Китайці залишили свої ятки, щоб подивитися на чудесного птаха, якого ніколи не бачили в цих краях.

"Криваво-червоний макао, червоний макао!" Карлос Венасек спіймав червоного макао!

Пакіта прибігла захекана і протиснулася крізь юрбу. Вона ледве стрималася, щоб не кинутися на шю Карлосові. У цьому червоному макао було не тільки все, чого вона бажала, але це було також, як у народі казали, доброю ознакою. Один із Китайців пильно подивився на птаха і, надиво усім, запропонував сто песо.

"Сто песо за червоного макао!" — відгомоном пішло по базару. Родрігес був трохи блідий,

але самовпевнений. Коли наві Карлосові дадуть удічі більше, йому не вистарчить.

"Бери сто песо!" — сказав він братові.

Пакіта здивовано подивилася на Карлоса, бо він мовчки відсунув гроші. "Я прошу більше за червоного макао. Далеко більше".

Груді Пакітні захвилювались від гордості. Нарешті Карлос зробився купцем, хазяїном, він хоче вигадати як можна більше.

"Сто двадцять п'ять!" — гукнув сирійський торговець. Але юнак похитав головою.

"Сто п'ядесять", — гукнув Гусейн, індуський купець, який шоймо прибіг, покинувши свою крамничку, коли почув, що продається червоний макао. Але Карлос ще раз похитав головою.

"Я хочу за нього більше взяти". — Але що упертій був Карлос, то щасливіша була Пакіта. Вона пишалася ним. Над-вечір Китаець набавив ще двадцять п'ять песо, а Індус Гусейн набавив других двадцять п'ять. Отже за птаха давали двісті срібних песо. Але Карлос не продавав птаха.

"Чому не скажете братові, щоб він узав двісті песо?" — звернувся Сиріець до Родрігеса.

"Тут нема чого говорити", — саркастично відказав Родрігес, так голосно, що почув Пакіта. — "Може він його собі заріже на вечерю, або може навчить його співати своїх пісень".

Повертаючись додому, вони дорогою мовчали. Брати провадили дичину до самої хати і на прощання вона, повернувшись до них, сказала: "Буенос-ночес, Родрігес" і "Буенос-ночес, Карлос", нікому з них не віддавши перегаги. Вона знала, що коли навіть Карлос взьме двісті песо, то йому не вдасться виконати умови. Стараючись обміркувати справу, Пакіта прийшла до висновку, що знахідка червоного макао була лише щасливий випадок. Не можна було сподіватися, що такі випадки траплятимуться так часто, щоб він міг прогудувати сім'ю. Родрігес не надіявся на такі щасливі випадки. Він назбирав гроші, тяжко працюючи день у день, від раннього ранку до пізньої ночі... Отже шалька схилилася на його сторону й перетягувала дрюг шальку, де лежало її серце, що його вона хотіла подарувати Карлосу. Брати мало розмовляли цього вечера. Родрігес знов зняв свого жога й до самої півночі чути було, як він бив ним об голову. Рано вран-

ці Карлос із птахом під рукою пішов на базар. Через півгодини пішов Родрігес, а за ним Пакіта. Піднесення юрби до цього часу ущухло. Люди піж не навчить його співати своїх пісень".

Повертаючись додому, вони дорогою мовчали. Брати провадили дичину до самої хати і на прощання вона, повернувшись до них, сказала: "Буенос-ночес, Родрігес" і "Буенос-ночес, Карлос", нікому з них не віддавши перегаги. Вона знала, що коли навіть Карлос взьме двісті песо, то йому не вдасться виконати умови. Стараючись обміркувати справу, Пакіта прийшла до висновку, що знахідка червоного макао була лише щасливий випадок. Не можна було сподіватися, що такі випадки траплятимуться так часто, щоб він міг прогудувати сім'ю. Родрігес не надіявся на такі щасливі випадки. Він назбирав гроші, тяжко працюючи день у день, від раннього ранку до пізньої ночі... Отже шалька схилилася на його сторону й перетягувала дрюг шальку, де лежало її серце, що його вона хотіла подарувати Карлосу. Брати мало розмовляли цього вечера. Родрігес знов зняв свого жога й до самої півночі чути було, як він бив ним об голову. Рано вран-

ці Карлос із птахом під рукою пішов на базар. Через півгодини пішов Родрігес, а за ним Пакіта. Піднесення юрби до цього часу ущухло. Люди піж не навчить його співати своїх пісень".

Повертаючись додому, вони дорогою мовчали. Брати провадили дичину до самої хати і на прощання вона, повернувшись до них, сказала: "Буенос-ночес, Родрігес" і "Буенос-ночес, Карлос", нікому з них не віддавши перегаги. Вона знала, що коли навіть Карлос взьме двісті песо, то йому не вдасться виконати умови. Стараючись обміркувати справу, Пакіта прийшла до висновку, що знахідка червоного макао була лише щасливий випадок. Не можна було сподіватися, що такі випадки траплятимуться так часто, щоб він міг прогудувати сім'ю. Родрігес не надіявся на такі щасливі випадки. Він назбирав гроші, тяжко працюючи день у день, від раннього ранку до пізньої ночі... Отже шалька схилилася на його сторону й перетягувала дрюг шальку, де лежало її серце, що його вона хотіла подарувати Карлосу. Брати мало розмовляли цього вечера. Родрігес знов зняв свого жога й до самої півночі чути було, як він бив ним об голову. Рано вран-

ці Карлос із птахом під рукою пішов на базар. Через півгодини пішов Родрігес, а за ним Пакіта. Піднесення юрби до цього часу ущухло. Люди піж не навчить його співати своїх пісень".

Повертаючись додому, вони дорогою мовчали. Брати провадили дичину до самої хати і на прощання вона, повернувшись до них, сказала: "Буенос-ночес, Родрігес" і "Буенос-ночес, Карлос", нікому з них не віддавши перегаги. Вона знала, що коли навіть Карлос взьме двісті песо, то йому не вдасться виконати умови. Стараючись обміркувати справу, Пакіта прийшла до висновку, що знахідка червоного макао була лише щасливий випадок. Не можна було сподіватися, що такі випадки траплятимуться так часто, щоб він міг прогудувати сім'ю. Родрігес не надіявся на такі щасливі випадки. Він назбирав гроші, тяжко працюючи день у день, від раннього ранку до пізньої ночі... Отже шалька схилилася на його сторону й перетягувала дрюг шальку, де лежало її серце, що його вона хотіла подарувати Карлосу. Брати мало розмовляли цього вечера. Родрігес знов зняв свого жога й до самої півночі чути було, як він бив ним об голову. Рано вран-

ці Карлос із птахом під рукою пішов на базар. Через півгодини пішов Родрігес, а за ним Пакіта. Піднесення юрби до цього часу ущухло. Люди піж не навчить його співати своїх пісень".

вернулися до неї. "Г'ятсот доларів?" — повторила вона голосно. — "Г'ятсот доларів золотом він просить за червоного макао!" — передавала люди один одному.

Пакіта так близько підійшла до Карлоса, що він почував її теплий віддих на шию.

Порядившись хвилинку з жіночкою, чоловік сказав: "Три-ста!"

Пакіта глянула на Карлоса, мов хотіла сказати: "Бери!" Поруч нього вона забула всі свої вчорашні обрахунки.

Але Карлос тільки похитав головою. "Я сказав п'ятсот". Здавалось, що йому байдуже, чи куплять, чи не куплять птаха, але Пакіта, яка його краще знала, чула, як у нього колодяться серце. Вона бачила, як у нього набухали скроні і як тремтіли кутки губ.

"Я сказав п'ятсот, п'ятсот, п'ятсот", — повторив він, ніби гіпноізуючи себе самого. Американці відступили. "Багато, дуже багато", — мурмогали вони. Всі торговці оточили їх і тільки їй чути було: "Він не хоче брати триста золотих за червоного макао!" Це була подія більша, ніж знахідка птаха. На всьому базарі за цілий тиждень не було прода-

но краму й на половину цієї суми. (Кінець буде.)

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

МОЯ ВІДПОВІДЬ ДОПИСУВАЧЕВИ "У. Г."

Венсувер, Б. К.

Один з моїх товаришів повідомив мене, що він бачив в патристично-селекторській частині, що якийсь дописувач з Кемалуса, Б. К., опрокушує мій допис, який був поміщений в числі 45. "Укр. Роб. Вісти" під заголовком: "Залягодорожжя пробудують".

Але воки я приступаю до ріш, то-чугагади про самий часици, в якій було поміщено опрокушення мого допису. По допису писувач, в знайденому відповіді на мій допис в "Українським Голосі". З мій часициком я вже давно розписався бо пізнав, кому він служить. Не знаю, як по-других місцевостях, але в Венсувері дописувач робітника, який читав в "У. Г." Коли навіть деякий робітник і хоче переглянути, то ховається десь в кутку, бо коиний синоий робітник встидиться читати часици, в якій писавши наймити накидаються на робітників та на робітничо-селянську державу.

Що відповід я пишу не тому, що би переконати дописувача з "У. Г.", але щоб дати більше інформації тим товаришам, які цікавилися ювілейним рухом залягодорожжя в Канаді. Дописувач "У. Г." видає самий не був певний, що писав, бо сховався за сертифікат а-4887 і змігати гадать дописувачів "У.Р.В." та старяться доказати, що це неправда, що урядники з американської юнї старались розбити масове віче. Я ще раз повторюю, що це правда! До того що я і стралявся не допустити тов. Аватера і Е. Робсона на масове віче. Все це робилося перед моїми очима, бо я був один з комітету, який був вибраний 5. лютого ц. р. на ділових зборах Мейтінгенов Фей Емплоїс у Венсувері, для перевелення масового віча на 1. травня в Кемалус, Б. К.

Дописувач "У. Г." говорить, що він доводився від когось, немов би то урядники Канадського Братства Залягодорожжя признали, що владарі канадської юнї були для робітників більш коштовне ніж американської. Коли-б дописувач "У. Г." був щирішим на масовім вічу в Кемалусі, то він почув би від відповіді урядника К.Б.З. такого змісту: "Кожного сексьменна або бригадмена, який вступає тебер до К.Б.З., приймається без вступної вкладки; вистарить заплатити лише одного долара місячної вкладки. Кожний член К.Б.З., що хоче забезпечити себе на 500 доларів, платити екстра 60 ц. місячно і по отриманні посилає його родина дістанє цілу суму в разі смерті".

Дальше дописувач "У. Г." пише, що К.Б.З. має всього 9,257 членів. А вже найгірше збрехав, коли подає, що К.Б.З. мало за останні два роки маєткі лише на суму \$125.77. Цікаво знати, звідки він дістав такі інформації? Я раджу йому заглянути до звіту фінансового секретаря К.Б.З. на конвенті 19. травня 1927 р., сторона 35. Там впрямно написано, що К.Б.З. має 14,267 членів. До того дописувач "У. Г." пише, що 1,100 телеграфістів відорвалася від А.Ф.П. та прилучилися до К.Б.З., що робить разом 15,367 членів. По мой думці, це досить по-важне число. Щодо фінансів, то на сторони 13. того звіту написано так: "Від 1. травня 1925 р. до 30. травня 1927 р. приходу було \$49,627.55".

Той самий дописувач опрокумає допис, який був поміщений в "У.Р.В." з Гривни, Саск., про високу платню урядників американської юнї. Він пише, що в тому дописі було багато переборшеного. Я в цілости погоджуюся з дописувачем з Гривни, Саск. Платня урядників зовсім з висока. Хай дописувач "У. Г." пірадує, скільки він заробляє річно, якщо він працює на залізній дорозі? Не знаю, чи йому відомо, що президент М.В.Е. побірає річно 7,200 доларів, головний секретар 6,000 доларів, лютых віцепрезидентів по 4,200 доларів кожний, лютых членів екекцувальної ради беруть по 12 доларів лютых засіданія ради.

До того же є маса високо плаченых друкарів, секретарських помічників і т. д. А коли би шановний дописувач заглянув до конституційної книжочки, про яку він згадує, то побачив би на сторони 15. згадує, що платня урядника М.В.Е. може сягати до 12,000 доларів, не включачи до цього розходів, які має урядник, коли виконує якусь роботу в звязку з організацією. А розкоші ті урядники мають дуже багато, немов що й казати. Часами розкоші перевищують їх діячу платню.

Дальше дописувач "У. Г." мильно розуміє та ще й зартух баламутить, кажучи, що від кожного члена М.В.Е. посяляється до Дліроїт, Заучені Лержавні, лише \$2.05 на оплаченна урядників. Тут дописувач розписався з правдою, бо до Дліроїт вислається по \$2.05, а \$10.00. Отже вислається більше як половину вкладок. Рівночасно він закликає, щоб американську організацію поставити на ноги. Я від себе скажу, що ми поставили на ноги лише урядників той організації, вони поробились корозниками й живуть нашим потом. Організація ця є тільки зародкам в руках неосвіщеных людях. Коли якийсь робітник відважиться пізнати думку про поліпшення умов праці, про збільшення заробітної платні, вони зараз викидають його з організації.

Нам, товариш залягодорожжя, треба перше скинути з наших плечей американську бюрократію, треба створити канадську юнї й цікавитися робітничим рухом. Ми мусимо виступати, як боротися з всім тим лихом. А зазначити можна тільки починаючи дійсно робітничу пресу, як "Укр. Роб. Вісти", "Воркер", "Кендішен Юніоніст", "Лейбор Монтан" і т. д., з яких ми навчимося, як боротися з теперішнім лихом.

Н. Лахманець.

УМОВИНИ ПРАЦІ ПОГІРШУЮТЬСЯ.

Чикаго, Іл.

З кожним роком збільшується в Чикаго число готелів, клубів та великих ресторанів. Індустрія також процвітає й виходить, що умовини працюючих повинні-б ставати ще раз кращі, число безробітних повинно-б зменшуватися. А тут діється навпаки. Безробіття з кожним днем збільшується, а це потягає за собою погіршення життєвих умовин навіть тих, які покинцю працюють. Приплив імїграції до Заученых Держав обмежений і шим до якоїсь міри панї ратуєть ситуацію, але з другої сторони переводиться шалена раціоналізація продукції. Про раціоналізацію в фабриках нема що й говорити. В них застосовується найновіший виробу машини й таким чином позавляється тисячі робітничих праці. Це не для рїч, коли-б ті фабрики й машини були в руках робітників, то то їм доводилося-б менше працювати. Але біла в тім, що вони в руках капіталістів, які мають на меті

тільки лиха, а не добробут суспільства. Те саме робиться і в готелях, клубах та ресторанах. Там, де колись працювали три робітники, тепер працює один, маючи над собою боса, який робітника з очей не спускає. Коли робітник не в силі виконати наложеної на нього роботи, так його зараз нагонять і беруть другого. А вибрати є в чім, бо безробітні тисячі. І відбувається так: безробітні долають страху тим, що мають покінцю роботу й вони працюють за меншу платню й з великою інтенсивністю, а тим самим сприяють ще більше безробіття. Це закон подачі й пошугу.

З Американців мало хто працює в готелях чи ресторанах. Вони люди фізичкі; інженери, техніки, архітекти, лікарі, адвокати, купці, добрі банкіти, що в білий день рабують банки і т. д. Такі роботи в готелях виконують Европєйці, а по більшій часті Мурини. Пару років тому всі кукарі, пекарі, кельнери, портери, дившоєри і инша услуга, були з'організовані й платня їх була не зла й умовини праці були бодай на піч людий. Та за минулий пару років власність готелів і ресторанів почали знижувати заробітну платню, в наслідок чого прийшло до боротьби між ними в дїлях слави одиначи, а для добра працюючої кляси.

Юнію майже розгромлено й ті робітники покинцю тепер на ласку працелюбців. Умовини праці тепер невьямно тяжкі. Нема організації — значить, нема знаряддя, при допомозі якого робітничі моглї-б відбитати наступ працелюбців. Цей випадок повинен бути надуком для кожного робітника. Тут не уяжає добити, яке величезне значіння має організація для працюючої кляси. Це повинно нас заставити створити ще сильнішу юнїю, ніж була перд розгромленням. Тож беріться, товариш кукарї й вейтери, до праці! Збудуємо свою сильну організацію, а тоді й працелюбці будуть говорити до нас иншою мовою.

С. Н.

МАСОВЕ ВІЧЕ Р.З.Т.

Капускейвіч, Онт.

В неділю, 20. травня ц. р. відбулося в Капускейвічі масове віче, яке було скликане місцевим відділом Р.З.Т. Відділ Р.З.Т. існує в нас ще від осени минулого року, але за цей час свого існування наш відділ мало що зробив як інв-організаційному, так і на культурно-освітньому полї. Вся його праця досі зводилася виключно до плачення місячних вкладок. Правда, деякі товариш шире старались дивинути працю вперед, збільшити відділу членством та поставити організацію на тріквіній основі, але всі ці спробы і старання проходили майже зовсім без успіху.

Причину такого стану можна приписати в великій мірі тім байдукаванню та відсталості широкого круга робітництва, яке не розуміє ні себе, ні взагалї ніяких суспільно-громадських справ, одним словом — невідома і скорше підпадає впливові деморалізуючої, яка тут теж незвичайно поширена, ніж впливом організації. До того ще така й брак інтелектуальних сил, або хоч таких передових товаришів, що мали-б більше досведу в веденні організаціїної та освітлюючої роботи та моглї-б вплинути і зрушити її неспадом, неорганізоване робітничество з його дотеперішньої апатії.

Та не про це саме я хочу говорити на цьому вічї. Я хочу подати короткі відомости про побиття згаданого віча, яке і випало куди кращє і успішнїше, ніж попереднє. Віче було проголошено на 7. годину вечером, і цей рад робітничий зійшлись точно на означений час. Хата ц. Ів. Поточука була переповнена. А це вже далеко лєви ознаки того, що робітники куди більше починають інтересуватися організацією.

Віче відкрїв і головував на ньому т. Еленюк, а секретарював т. Ш. Шапанюк. Відраховуючи віче, т. Еленюк задав в кількох словах про ті слабу діяльність в нашому відділі й рівночасно заявив, що вічє скликає в тім шлї, щоб спільно і разом обміркувати це питання, порозумітися і тішнїше звязатися між собою та започаткувати організаційну й культурно-освітню працю так, як це робить робітничество по других місцевостях.

Потім це представя присутнім т. Івана Костинька, який тільки недавно приїхав сюди з Савт Поркопаян і, знайшовши працю, остається тут, і рівночасно покликав його до слова. Тов. Костинька, забравши слово, говорив, впрямно і річево. Цитувати його промови не стану, бо це забрало би багато місця в часисловї; наведу хїба вкортіці її зміст, який так-таки в такому порядку: загальний стан робітничтв в Канаді в минулому і зараз; натиск капіталу на працю та тяжка боротьба робітничтв з ним. Торкуючися також і культурно-організаційної життя серед українського робітничтв та вретї говоринї про початки Р.З.Т., його значіння й користі для нас з такої організації.

Промова т. Костинька, очевидно, викликала серед присутних особливе вражіння й вони по скінченню промови нагородили його довгими оплесками.

Вкінці згаданій промови звернувся до тих, котрі не є членами Р.З.Т. та вивав, щоб вступили до нього. На його заклик вийшло 12 нових членів. З огляду на те, що був якийсь час, цей масовий мітинг на цілому було закрито. Всїм іншим справам відпочино було до спілкуючої зібрання. Наш відділ числить тепер 34 членів.

Це число на дво місцевість ще дуже мале. Тут може бути щонайменше 100 членів. І вони будуть. Тільки потрібно, щоб ті товариш, що вже є членами, подбали про це, старались притягнути до себе тих, що ще байдують осторожні від нас. Лише добре організовані ми зможемо осягнути гарні успіхи. Ось перед нами зараз стоїть такє важке питання, як справа приміщення. Не маємо єсклодитися і товчємося по маленьких кімнатах в приватних домах. Вирешувати відповідного приміщення також нема де, і нам скорше, чи пізнїше треба буде подумати над будовою власного приміщення, чи дому. І так як на нашу тут, русько-українську громаду — це не було-б навіть дуже тяжко. А тоді вса наша праця піде кращим ходом і ми осягнемо більшї заобутки.

Робкор.

ЯК ПРАЦЮЮТЬ В УКР. РОБ. ДОМІ В ТОРОНТО.

Коли перегававши допис в "У.Р.В." з цілої Канади про роботу в наших організаціях, то чується байдужість, бо вса ця праця виконується не для слави одиначи, а для добра працюючої кляси. З маленьких місцевостей є завжди дописи і це добре. А з Торонто, з цього сїднього центру, мало коли по-вьяжються дописи так, як і з Вінніпегу. Тут хоч казати, що це не значить, що тут нічого не робиться і нема про що писати. Навпаки, тут робиться більше, як в інших місцевостях, але описати про все не хваляє часу. Те саме й з Вінніпегом писати, а хоч казати дещо про Торонто.

Тут товаришї в товаришкї працюють досить так, як ті працюютьї почли. В день опрїч неділі, тижк, тільки секретар Провкою працює в одній офісі, а в другій учителї "фабрикують" ноти до спіу. Але за те вечерам всьо в спївну русї. В неділю, як заїхав до У.Р.Д. в 10. годині раню, то вийдє звіти на в понеділок рано, в першїй годинї по півночї. Щоб не тратити час та не вти в місто на обїд, то товаришкї тримаютьї отверту кухню і тільки з засіданія збїжши в долину, кинеш в себе кілька смачних переїжків і знов на засіданія.

Колїсь, як товаришї були в рєнтоновім приміщенню, то думались там і говорили: От, побудуємо свою хату, то вже будемо мати досить місця. Побудуємо прекрасній і обширній будинок, але скоро оказалось, що ще брак місця. Ще замоло кінчат, щоб можна вигнати засїати всім комітєтам. Бувають такі вечерї, що один заряд засїдає, а другий чекає, коли ті скінчат, щоб і собі зайти та мати свої наради. В кожній кімнатї щось робиться. В одній засїдає заряд відділу ТурФДМ, в другій заряд відділу Р.З.Т., в третій заряд кооператив, в четвертї жінки мають спільне читання і дискутують над статтею Іакарі. На сїнї проба спіу, та в кімнатї проба мандолинової оркєстри. І так кожній вечерї. І коли бачиш всю цю невтому працю товаришів і то го чєше втомї і спати не хочеться, бо знаєши, що ця праця не для користі одиначи, а для загалу працюючих мас.

Що суботи грається прекрасні представлєння — прекрасні концерти. І все це таке дороже, миле, бо це наше, робітничє.

Робітничий Спорт.

В місяці травнї ще приблизноло спорт, бо зорганізовано Робітничий Спорт для нашої молоді. Спорт нинї розвивається в кожній країні. Буржизний спорт охоплює великі маси робітничїої молоді і при допомозі цього спорту опановує мошки робітничих дітєв. Пова щим спорт має єдину корєнну прикмету, а саме посядає розвиткові тіла людийнї. Зразу робітничество не дуже то звертало увагу на те, щоб закладати робітничї спортивні організації і вивирати молодь та під впливу буржизнї та виконувати її в класовому дусї. Але тепер робітничий спорт розвивається в усіх буржизних державах в Европї. З них найкращї спортивні організації в Німєччинї та в Чєхї. А вже найкращїє привязують уваги спортивним організаціям в Радянськїм Союзї, бо там робітничє — селянська держава дає про те, щоб виховати здорове молоде покоління.

Як же справа спорту в Канаді? По-прабдї сказати, тут робітничий спорт слабо розвинений, але зародки вже є й тут. Зараз найкращє спорт розвинений між єврєйськими й фінляндськими товаришами в Торонто, які вже робили кілька публичних виступів і їхні постанови та річні піраміди чарували публїку. От в неділю, 20. травня єврєйські товаришї й товаришкї дали кілька спортивних точок в У.Р.Д. на конвентї. Про цей концерт хоч казати пару слів, бо був він відмінний від минулых концертів, з якого товаришї й товаришкї багато скористали.

На початку два скрипачи відорвали кілька кусиньок на скрипках. Описи на екранї показано образки по гірї. Тут при допомозі цих рухомих образків виєсно, як матері повинні обходитися зі своїми дітьми, чим і як їх годувати, щоб вони були здорові. Також і для старших були поради, як охоронити своє здоровля. З цього багато скористали. В другїй половинї виступили з виразами єврєйські молоді товаришї й товаришкї. Своїми чудовими рухами та будуваним піраміди чарували публїку, про що свідчили гучні оплески. Опися виступив в корот-

кою промовою т. Бойчук, який по-яснив значіння робітничого спорту та проголосив, що такий спорт має з'організовано при У.Р.Д. і перша проба пінєтєся 1. червня та зивав молоді, щоб висувалась до цієї спортивної організації.

Є надія, що цей український робітничий спорт в Торонто захопить товаришів по всїх наших відділах до організуванія робітничого спорту. Для цього, щоб задоволити нашї відрїли інструкторів, Ц.В.К. Робітничїої Спортивної Організації устроє цього літа інструкторську спортивну школу. Тому навіть товаришї з провінції повинні зголоситися за інформаціями до Провкою відносно таких інструкторів, коли-б хотїли післати товариша, або товаришкю зі своєї місцевости на цей курс. На це, товаришї, нам треба звернути пильну увагу. Ми маємо драматургіч, мандолинової оркєстри, народні танки, тепер ще мусимо розвинути в себе й робітничї спорт.

Нехай цей початок торонтовських товаришів значається успіхом. Будувемо робітничий спорт!

Цей коротенький начерк праці при відділі ТурФДМ говорить сам за себе і нема потреби дописувати працю робітничих організацій.

Скагалець.

Обіджда організатора ТурФДМ в Пров. Саскечевані.

Подіємо до відома всіх українським фермерам та робітникам в провінції Саскечевані, що Провком ТурФДМ вислав з Саскету свого організатора т. П. Кифорку на обїздку в провінції Саскечевані. Виславши організатора, Провком ТурФДМ хоче допомогти фермерам з'організуватися й зміцнити свої сили, бо тільки в організації запорука кращого майбутнього. Тож ми кличемо товаришів фермерів і робітників тих місцевостей, де є вже наш відділ, як і тих, де немає ще відділів наших організацій, дати нашою організаторови всяку можливу допомогу в його корисній діяльності фермерів праці: склїкати на призначений час мітинги, розповсюдовувати оголошення і агітувати людєв, щоб приходили місто на обїд, то товаришкї тримаютьї отверту кухню і тільки з засіданія збїжши в долину, кинеш в себе кілька смачних переїжків і знов на засіданія.

Тут подіємо спис місцевостей, які відвідає наш організатор т. Петро Кифорку.

Дана, Саск. — в Укр. Роб. Фарм. Домї коло Дани, в неділю, 10. червня, в годинї 1. по полудні в вечером.

Прудгом, Саск. — в У. Р. Ф. Домї, в понеділок, 11. червня, в годинї 7.30 вечером.

Вава, Саск. — у вїстрок, 12. червня, в годинї 7.30 вечером.

Вїмер, Саск. — в вечер, 13. червня, в годинї 7.30 вечером.

Бюенан, Саск. — в п'ятницю, 15. червня, в годинї 7.30 вечером.

Вергїлї, Саск. — в У. Р. Ф. Домї, в неділю, 17. червня, в годинї 1. по полудні в вечером.

Кенора, Саск. — в понеділок, 18. червня, в годинї 7.30 вечером.

Гаєс, Саск. — у вїстрок, 19. червня, в годинї 7.30 вечером.

Кемєкс, Саск. — в сєреду і четвєр, 20. і 21. червня, в годинї 7.30 вечером.

Робїлї, Ман. — в п'ятницю, 22. червня, в годинї 7.30 вечером.

Стонї Крїк, Саск. — в суботу, 23. червня, в годинї 7.30 вечером.

Калдер, Саск. — в неділю, 24. червня, в годинї 1. по полудні.

Вростон, Саск. — в понеділок, 25. червня, в годинї 7.30 вечером.

Портон, Саск. — у вїстрок, 26. червня, в годинї 7.30 вечером.

Мелвіл, Саск. — в четвєр, 28. червня, в годинї 8. вечером.

Бїнфїлд, Саск. — в суботу, 30. червня і в неділю, 1. липня, в годинї 8. вечером.

В тих місцевостях, де немає ще наших відділів, ми кличемо читачів нашої прєси, подбати про приміщення і склїкати масові віча, а приміщення, товаришї, допоможете робітничо-фермерській справї.

За всяку дїпомогу ми згрїри скалаємо широкі подяки. Щоб знати, де відбудуватимуться віча, склїкати за оголошеннями на місцях.

За Провком ТурФДМ: М. Рогоман, С. Крїячук, голова, секретар.

ДО ВИКОНАННЯ СЦЕНЕРІЙ І ДЕКОРАЦІЙ. Провісійнальний Комітет ТурФДМ в Торонто, Онт., побіджає всіх тих, що потребують в своїх будинках декораций, куртин і взагалї всякої сценерї, що в Торонто є український малір, який малював всю сценерію в Укр. Роб. Домї в Тїмїнісї і Торонто. Малоє все, що тільки потрібно на сцену і виконанню артистичнє. Роботу виконують на час і за приступну ціну.

За всякими інформаціям зголосувати до Провкою в Торонто на спілкууючу адресу: Provincial Executive Committee U. L. F. T. Ass'n, 300-302 Bathurst St., Toronto 2, Ont.

Коли переїдете з одної місцевости до другої або перенесетесь з одного помєщення до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адмінїстрацію, аби змінила Вашу адресу. При цїм не вистарить податї тільки нову, але конче потрібнє подати і стару Вашу адресу

КОНЦЕРТ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО Т-ВА У ВІННІПЕГУ!

СТАРАННЯМ ВІННІПЕГСЬКОГО ВІДДІЛУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА відбудеться

В СУБОТУ, 9. ЧЕРВНЯ 1928 РОКУ В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

В концерті візьме участь дуга оркєстра відділу Р.З.Т. з новим репертуаром гарних мелодійних творів, котрим задовольте всіх. В концерті візьмуть також участь: синкєт курсантів В.О.К. з західної Канади, який викопуть в своїм кулєтурї, а також молоді співачки т-ка Катєрина Палюк, яка вїспіває кілька пієсєв при аккомпанїментї на піанї-но М. Кеєшініної. Взагалї програма концерту багата, добре підбрана. На пїанї виступить бесїдник, який промовлятимє про заобутки Р.З.Т. та чому кожний робітничий повинен належати до так корисної організації. ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО!

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛІЙНИМИ ДАТКАМИ.

ІДЬТЕ ВСІ НА ПІКНІК!

ВІДДІЛ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ влаштує

В НЕДІЛЮ, 10. ЧЕРВНЯ 1928 РОКУ НА ФАРМІ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА

ВЕЛИКИЙ ПІКНІК

Робітничі і робітничї! Проведіть неділю на свіжому повітрі, дальше за містом, серед природи. На пікніку будуть смачні старокраві і тушенї теплї перекуски, холодні напїткї, всякі несподіванки, а до всего того приграватимє добрірна музика.

ВИКОРИСТАЙТЕ ВІЛЬНИЙ ЧАС НА ВІДПОЧИНОК СЕРЕД ПРИРОДИ І СВОЇХ ЗНАЙОМИХ!

ПРИХОДІТЬ ВСІ НА ПІКНІК І КЛИЧТЕ ДРУГИХ!

РОБІТНИКИ, РОБІТНИЦІ І ФАРМЕРИ!

Переїлачуєть, читайте й ширїть найбільше науковий змістом і найкращє ілюстрований в шїлій Америці культурно-освітній місячник

"НОВИЙ СВІТ".

"Новий Світ" — культурно-освітній ілюстрований місячник складається з таких розділів: поезія і оповідання; наука і поступ; культура і освіта; життя і здоровля; дещо про Канаду; різноманїтність; радіощї і мудрощї, то-що.

Місячний проповідь — В. Оствальда (монїзм — це світогляд) і короткі спогяди та історично-економїчний огляд Канади друкуються в кожнім числі до кінця 1928 р.

Річна передплата \$1.00. Кожний передплатник дістає 12 книжочок в рік. Разом около 384 сторін друку з численними ілюстраціям.

Місячник "Новий Світ" — це учитель, порадник і лікар працюючих. Заохочуйте другий і разом посилайте передплату на адресу: NOWY SWIT, Box 1092, Montreal, Canada.

ПОЗІР! ВЕГРЕВИЛ І ОКОЛИЦІ! Залодом всіх наших робітничо-фермерських організацій, що гуртуться при У.Р.Ф. Домї у Вєгревїлї, Алта., устроєтьєся в неділю, 10. червня ц. р.

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК. Пікнікова програма дуже багата й різноманїтна. За год не маєте когось бо товаришкї приготують смачні перекуски й холодні напїткї. Також приграватимє на пікніку дуга оркєстра. Тож перекажуєть, товаришї й товаришкї, одні другим і їдьте всі на пікнік, де зможе гарно забавитися.

Пікнік відбудеться коло ріки, на тім самім місці, що й минулого року, тобто на сїдї міста Вєгревїлї. Початок в год 1-їй по полдні. Програма багата й дуже цікава, з многими несподіванкам. Також будуть річні смачні перекуски й холодні напїткї.

Ідьте всі! всі! всі! на пікнік! В разї непогоди, пікнік відбудеться спілкууючої неділі, т. є 17. червня. Пікніковий Комітет.

МАЮ на продаж ресторани, в добрім положенню, коло фабрик. Сам вїдїжаєво "до старого" кулє", тому пролам за дешеву ціну. Інтересованих прошу зголосувати до: Nick Yaworsky 267 — 7 St. New Toronto, Ont.

Вїдновляйте передплату на "Українськї Робітничї Вісти"! Не забувайте також про прєсовий фонд одинокої українсь